

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Kateřiny Šimáčkové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci žalobce: **prof. JUDr. Ing. R. M., CSc.**, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 6. 5. 2008, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2009, č. j. 2 Cad 104/2008 - 40,

takto:

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobci **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) se včas podanou kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 4. 2009, č. j. 2 Cad 104/2008 - 40, kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 6. 5. 2008, č. X. Stěžovatelka se domáhá zrušení napadeného rozsudku proto, že žalobce při jednání před soudem prokázal nové skutečnosti, potvrzující, že v době od 1. 7. 1961 do 31. 8. 1977 pracoval v zaměstnání, zařazeném v I.A pracovní kategorii. Soud pak zavázal stěžovatelku, aby v dalším řízení na základě nových skutečností rozhodla o nároku na starobní důchod žalobce. Stěžovatelka namítala, že jedinou možností žalobce, jak prokázat skutečnost, že v rozhodné době pracoval v zaměstnání zařazeném v I.A pracovní kategorii, je doložit „přílohu č. 126“, kterou vystaví organizace, v níž pracoval. Pouze tato příloha je jediným způsobilým dokladem k prokázání této skutečnosti; jiné doklady, jako je třeba potvrzení zaměstnavatele z roku 1987, jsou nedostačující a nevěrohodné.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobce poukázal na to, že hodnocení důkazů nepřísluší stěžovateli, ale soudu, a proto navrhl kasační stížnost zamítnout.

Městský soud se v napadeném rozsudku zabýval zejména otázkou, kdy vznikl žalobci nárok na starobní důchod, a tedy kdy dovršil věk pro jeho přiznání, k čemuž bylo nutno se zabývat tím, jak dlouho vykonával práci zařazenou do I.A nebo I.AA kategorie. Na základě řady dokladů, které žalobce městskému soudu předložil, dospěl městský soud k závěru, že celkový výkon zaměstnání žalobce dle § 14 odst. 2 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb. byl delší než 20 roků a žalobci tak vznikl nárok na starobní důchod dosažením věku 55 let, tedy k datu 6. 8. 1993, a další dobu jeho zaměstnání od 6. 8. 1993 do 1. 4. 2008 lze považovat za dobu zaměstnání vykonávanou po vzniku nároku na starobní důchod.

Dříve než Nejvyšší správní soud přistoupil k věcnému posouzení kasační stížnosti, bylo na něm zhodnotit, zda kasační stížnost splňuje všechny formální náležitosti, které na ni klade soudní řád správní. Dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas, napadené rozhodnutí je rozhodnutím, proti kterému lze tento mimořádný opravný prostředek ve smyslu § 102 s. ř. s. podat, a stěžovatelka byla účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí vzešlo. Rovněž je řádně zastoupena ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Důvodnost kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud posoudil v rozsahu kasačních důvodů stěžovatelem uplatněných. Stěžovatel uvádí, že uplatňuje kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. a že soud prvního stupně rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

Závěr stěžovatelky, že jediným relevantním dokladem pro hodnocení doby zaměstnání ve výhodnější pracovní kategorii je „příloha č. 126“ a že jiné důkazy, byť by byly provedeny před soudem a jím uznány za relevantní, nejsou pro účel hodnocení doby zaměstnání ve výhodnější pracovní kategorii dostačující, není správný. Stěžovatelka v prvé řadě neuvádí, o jakou právní úpravu opírá své tvrzení, že jediným relevantním důkazem pro zařazení do pracovní kategorie pro účely důchodových nároků je jí požadovaná „příloha č. 126“.

Nejvyšší správní soud upozorňuje, že § 85 a § 84 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení sice zavádí specifika dokazování v řízení ve věcech důchodového pojištění, avšak dokazování v oblasti pracovních kategorií neupravuje.

Pokud pak jde o dokazování v řízení soudním, Nejvyšší správní soud poukazuje na svou dosavadní judikaturu (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 - 83, dostupné na www.nssoud.cz), navazující na judikaturu krajských soudů, kde dospěl k závěru, že krajský soud může na základě provedeného dokazování v souladu s § 77 odst. 2 s. ř. s. dospět k závěru odchylnému oproti závěru České správy sociálního zabezpečení, a zavázat správní orgán závěrem o tom, zda práce vykonávaná žalobcem odpovídala zcela zaměstnání zařazenému do I. pracovní kategorie.

V takovémto případě krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zruší pro vady řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu.

Soudní řád správní má ve svém ustanovení § 77 zakotvena pravidla pro dokazování ve správním soudnictví. Nejde sice o speciální úpravu ve vztahu k dokazování podle občanského soudního řádu, nicméně správní soud je při přezkoumávání žalobou napadeného rozhodnutí povinen posoudit a zhodnotit, zda správní orgán dostatečně zjistil a objasnil skutkový stav, z něhož při rozhodování vycházel. Zjistí-li v tomto směru vady takového rázu, které vyvolávají pochybnost o zákonnosti napadeného rozhodnutí, zruší napadené rozhodnutí třeba i bez jednání. Dojde-li k závěru, že je potřebné a účelné, aby sám provedl dokazování směřující ke zjištění skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), provede dokazování zásadně při jednání (§ 77 odst. 1 s. ř. s.). Podle zásad uvedených v § 52 (zejména odstavec 1 s. ř. s.) soud rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné (a za případného přiměřeného použití příslušných ustanovení občanského soudního řádu). Soud není vázán skutkovým stavem, jak jej zjistil správní orgán, může proto v rámci dokazování zopakovat, tj. znovu provést důkazy, které již provedl správní orgán, nebo provést důkazy, které správní orgán vůbec neprovedl. Při rozhodování pak vychází jak z důkazů zopakovaných, tak z důkazů, které provedl sám; tyto důkazy pak zhodnotí podle zásady volného hodnocení důkazů, tj. každý jednotlivě a všechny v jejich souhrnu a vzájemné souvislosti s důkazy provedenými v řízení před správním orgánem. Ve svém rozhodnutí pak vyjde ze skutkového a právního stavu takto zjištěného. Jestliže poté, co sám provedl dokazování, žalobou napadené rozhodnutí zruší a vrátí věc žalovanému správnímu orgánu k dalšímu řízení, je správní orgán povinen zahrnout v tomto dalším řízení i důkazy provedené soudem mezi podklady pro svá rozhodnutí, ačkoliv je sám neprovedl. (srov. citované rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2009, č. j. 4 Ads 12/2009 - 83) Správní orgán je rovněž vázán i výsledky hodnocení provedených důkazů a z nich vycházejícím právním názorem.

V tomto případě pak stěžovatelka vlastně nenapadá skutkové závěry učiněné v napadeném rozsudku ani právní závěry, jež z nich soud vyvodil, ale nezákonnost rozhodnutí soudu i vady řízení před ním spatřuje v tom, že soud použil jiné důkazy než důkazy, které je stěžovatelka zvyklá používat. Stěžovatelka se sice paušálně dovolává povinností zaměstnavatele stanovených zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, aniž by však uvedla, jaký konkrétní právní předpis stanoví formy a způsoby dokazování zařazení zaměstnání do I. pracovní kategorie.

Nejvyšší správní soud z důvodů výše uvedených kasační stížnost stěžovatelky neshledal důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatelka, která v řízení o kasační stížnosti neměla úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 *a contrario* za použití § 120 s. ř. s.). Žalobci, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť náhradu nákladů řízení neuplatňoval.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. ledna 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda

senátu